

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance, JUDr. Jaroslava Hubáčka, JUDr. Jana Passera a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **A. Z.**, zastoupeného JUDr. Drahomírou Janebovou Kubisovou, advokátkou se sídlem Blahoslavova 186/II, Mladá Boleslav, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 8. 2008, čj. OAM-426/LE-BE03-BE07-2008, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 6. 1. 2009, čj. 47 Az 58/2008 – 16,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**
- IV. Ustanovené advokátce stěžovatele JUDr. Drahomíře Janebové Kubisové **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 2856 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný rozhodnutím uvedeným v záhlaví shledal žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany nepřipustnou podle § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky (zákonu o azylu), a řízení podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastavil.

Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Praze, který usnesením ze dne 6. 1. 2009, čj. 47 Az 58/2008 – 16, řízení o žalobě s odkazem k § 33 písm. b) a e) s. ř. s. zastavil. Konstatoval přitom, že žalobce byl dne 30. 9. 2008

vyhoštěn z území České republiky a jeho pobyt na území České republiky není znám. Na základě této skutečnosti ustanovil žalobci usnesením ze dne 24. 11. 2008, čj. 47 Az 58/2008 - 14, opatrovníka - Organizaci pro pomoc uprchlíků (§ 29 odst. 3 o. s. ř. za použití § 64 s. ř. s.). Krajský soud uzavřel, že v důsledku neznámého pobytu žalobce jsou splněny podmínky pro postup podle § 33 písm. b) a e) zákona o azylu.

Žalobce (stěžovatel) brojil proti rozsudku krajského soudu kasační stížností, jejíž důvody podřadil § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Namítl, že krajský soud vycházel pouze ze zprávy ředitelství cizinecké policie. Podle stěžovatele měl krajský soud vyvinout více aktivní činnosti směřující ke zjištění aktuálního místa jeho pobytu, zejména učinit dotazy na další evidenční orgány (např. Ministerstvo vnitra) a rovněž učinit dotaz na Zařízení pro zajištění cizinců, které bylo posledním známým místem pobytu stěžovatele a je pravděpodobné, že by zde mohl být k dispozici údaj o současném pobytu stěžovatele. Krajský soud podle stěžovatele evidentně nevyčerpал všechny dostupné prostředky ke zjištění jeho pobytu. V tomto kontextu stěžovatel odkázal také na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2004, čj. 2 Azs 41/2003 - 42.

Dále stěžovatel namítl, že krajský soud rozhodl o zastavení řízení podle § 33 písm. b) a e) s. ř. s. zároveň, přestože není možné, aby byly současně splněny podmínky obou těchto ustanovení. Zjistí-li soud v průběhu řízení, že nelze zjistit místo pobytu žadatele, pak se nelze odvolávat na skutečnost, že se v místě hlášeného pobytu nezdržuje. Stěžovatel zdůraznil, že v okamžiku vyhoštění z území České republiky, tj. když byl autoritativně donucen opustit místo posledního pobytu, sám nevěděl, jaké bude místo jeho dalšího pobytu. S ohledem na situaci stěžovatele, který je bez finančních prostředků, je prakticky nemožné, aby si mimo území České republiky zajistil místo pobytu trvalejšího charakteru, které by mohl nahlásit soudu jako relevantní změnu svého pobytu.

Závěrem stěžovatel namítl nesprávné určení odměny jeho právní zástupkyně. Krajský soud jí přiznal odměnu za jeden úkon právní služby, přestože ze spisového materiálu vyplývá, že právní zástupkyně provedla minimálně dva úkony, specifikované také v kasační stížnosti. Stěžovatel navrhl zrušit usnesení krajského soudu a vrátit věc tomuto soudu k dalšímu řízení.

Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti je její přijatelnost. Kasační stížnost je v souladu s § 104a s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu nepřijatelnosti a demonstrativním výčtem jejích typických kritérií se Nejvyšší správní soud zabýval např. v rozhodnutí ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006 - 39, (č. 933/2006 Sb. NSS), v nichž dospěl k závěru, že o kasační stížnost přijatelnou se může jednat mimo jiné tehdy, pokud se kasační stížnost dotýká právních otázek, které dosud nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu. V případě stěžovatele je třeba odpovědět na otázku, v jakém rozsahu je krajský soud povinen vyvíjet úsilí ke zjištění místa pobytu vyhoštěného žalobce, který byl v řízení zastoupen advokátem. Kasační stížnost je přijatelná.

Dále Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel výslovně podřadil důvody kasační stížnosti § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Popsané důvody kasační stížnosti stejně jako výrok rozhodnutí krajského soudu však vedou k závěru, že je dán důvod kasační stížnosti pouze podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., je ve vztahu k důvodům podle písm. a) až d) téhož ustanovení důvodem speciálním (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, čj. 3 Azs 33/2004 - 98, č. 625/2005 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud proto posledně citovanému ustanovení důvody kasační stížnosti podřadil.

Podle § 33 písm. b) zákona o azylu soud řízení zastaví, jestliže nelze zjistit místo pobytu žadatele o udělení mezinárodní ochrany. Podle písm. e) téhož ustanovení soud řízení zastaví také v případě, že se žadatel o udělení mezinárodní ochrany nezdržuje v místě hlášeného pobytu a jeho změnu soudu neoznámil. Dikce uvedených ustanovení zákona o azylu „soud řízení zastaví“ neposkytuje možnost volby procesního postupu v případě nastoupení některé z předpokládaných okolností, soud má v takové situaci povinnost řízení zastavit (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2008, čj. 3 Azs 40/2008 - 67, www.nssoud.cz).

Ze spisů vyplývá, že krajský soud písemným dotazem požádal evidenční odbor Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie, o sdělení pobytu stěžovatele. Policie České republiky sdělila krajskému soudu přípisem ze dne 18. 11. 2008, že stěžovatel byl dne 30. 9. 2008 letecky vyhoštěn. Z databáze ministerstva vnitra krajský soud rovněž ověřil (viz úřední záznam ze dne 6. 11. 2008, čj. 47 Az 58/2008 - 12, čl. 12), že stěžovatel byl dne 30. 9. 2008 vyhoštěn a jeho další pobyt podle této evidence není znám. Krajský soud proto ustanovil opatrovníkem Organizaci pro pomoc uprchlíkům a vydal kasační stížností napadené rozhodnutí o zastavení řízení.

Nemožnost zjistit místo pobytu žadatele o udělení azylu je dána jen tam, kde krajský soud vyvíjel požadované úsilí ke zjištění místa pobytu žadatele a přes toto úsilí a případně další pátrání v příslušných evidencích nebyl pobyt žadatele zjištěn a zůstal zcela neznámý (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 5. 2005, čj. 7 Azs 271/2004 - 58, č. 707/2005 Sb. NSS). Mezi soudu dostupné prostředky ke zjištění pobytu žadatele o azyl patří zejména dotaz na místo pobytu žadatele u obou správních orgánů, které mají dle zákona o azylu vést evidenci místa pobytu žadatelů o azyl, tj. Ministerstvo vnitra a Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie, podle okolností konkrétní projednávané věci lze uvažovat např. i o dotazu na místo pobytu žalobce u jeho zástupce, má-li nějakého, příp. pokus o doručení na adresu, kterou žalobce uvede v podání soudu. V projednávané věci nelze krajskému soudu vytknout nedostatek snahy o zjištění místa pobytu stěžovatele, neboť se s dotazem na místo pobytu žadatele obrátil na oba evidenční orgány, které mají podle zákona o azylu vést evidenci místa pobytu žadatelů o azyl. Stěžovateli lze teoreticky přisvědčit v názoru, že se v dané situaci nabízela možnost dotazu na místo pobytu stěžovatele v místě jeho posledního hlášeného pobytu, tj. v zařízení pro zajištění cizinců. Ze spisů ovšem jednoznačně vyplývá, že závěry krajského soudu o nemožnosti zjištění místa pobytu stěžovatele plně odpovídají skutečnosti. Z obsahu kasační stížnosti jednoznačně vyplývá, že místo pobytu stěžovatele po vyhoštění nebylo známo jeho

právnímu zástupci ani stěžovateli samotnému. Stěží lze proto přijmout názor stěžovatele, že nebyly splněny podmínky stanovené v § 33 písm. b) zákona o azylu, tedy že bylo možné zjistit místo pobytu stěžovatele. Nejvyšší správní soud připomíná, že nastoupení některého z důvodů podle § 33 zákona má obligatorní procesní vyústění v podobě zastavení řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2008, čj. 3 Azs 40/2008 - 67).

Nejvyšší správní soud dále poznamenává, že v nyní posuzované věci skutečně nebylo možné aby byly splněny podmínky § 33 písm. b) a písm. e) zákona o azylu současně. V dané situaci byl splněn pouze důvod podle písm. b) citovaného ustanovení, tj. že v případě stěžovatele nebylo možné zjistit jeho pobyt. Ustanovení § 33 písm. e) zákona o azylu nedopadá na případy, kdy je účastník řízení vyhoštěn, tj. nikoliv o své vůli donucen opustit území České republiky. V takovém případě, jsou-li splněny jeho podmínky, lze aplikovat pouze § 33 písm. b) zákona o azylu. Mezi jednotlivými důvody pro výrok o zastavení řízení podle uvedeného ustanovení zákona o azylu však není důvodu rozlišovat, v případě nastoupení některé se zákonem předpokládaných okolností je soud povinen řízení zastavit. Bylo by proto zcela v rozporu se zásadou procesní ekonomie, kdyby Nejvyšší správní soud zrušil usnesení krajského soudu, aby tento soud ve svém odůvodnění vypustil odkaz na jedno ze dvou zákonných ustanovení, přestože druhé z ustanovení jako důvod pro zastavení řízení plně ob stojí.

K námitkám týkajícím se odměny právního zástupce za zastupování stěžovatele v řízení před krajským soudem Nejvyšší správní soud odkazuje na usnesení krajského soudu ze dne 3. 3. 2009, čj. 47 Az 58/2008 - 34, jímž byla ustanovené zástupkyni přiznána odměna ve výši 3450 Kč, která spolu s částkou 2400 Kč, přiznanou advokátce již v kasační stížnosti napadeném usnesení, odpovídá vyúčtování, které bylo podáno v kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Stěžovateli byla pro řízení o kasační stížnosti ustanovena zástupcem advokátka; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s., § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud určil odměnu advokátky částkou 1 x 2100 Kč za jeden úkon právní služby (písemné podání soudu) a dále 1 x 300 Kč na úhradu hotových výdajů, v souladu s § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Protože advokátka je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tento nárok o částku odpovídající dani, kterou je povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 8 věta druhá s. ř. s.). Částka daně, vypočtená podle § 37 odst. 1 a § 47 odst. 3 zákona o dani z přidané hodnoty činí 456 Kč. Částka 2856 Kč bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. srpna 2009

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu